

Sundskolan
Norra skepparvägen
891 78 Bonässund

2011-01-14
Dnr 43–2010:2569

Skolbeslut för Förskoleklass och Grundskola

efter tillsyn av Sundskolan
i Örnsköldsviks kommun

Ulla Skoglund

Alneskolan

Vetevägen 12

892 33 Domsjö

Tillsyn i Sundskolan

Förskoleklass

Grundskola 1–6

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Sundskolan och Örnsköldsviks kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Vid Sundskolan når inte alla eleverna målen. Skolinspektionen bedömer därför att skolan behöver vidta åtgärder för att alla elever ska ges förutsättningar att lägst nå målen i alla ämnen, detta bland annat genom att ha höga och tydliggjorda förväntningar på samtliga elevers förmågor.

Trots att rektorn har en tydlig vilja att utveckla skolan har flertalet av de bristområden som Skolinspektionen identifierat vid Sundskolan stark koppling till det ledningsansvar som vilar på rektorn. Som ett led i det pedagogiska ledarskapet behöver rektorn säkerställa att undervisningen utgår från de nationella målen. För att kunna göra aktiva prioriteringar behöver rektorn även i högre grad följa upp och utvärdera skolans måluppfyllelse. Rektorn behöver fortsätta följa upp, utvärdera och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen. Detta för att både synliggöra väl fungerande insatser och för att inom ramen för det dokumenterade kvalitetsarbetet kunna identifiera de särskilda utvecklingsinsatser som behöver sättas in. Skolan har i sitt kvalitetsarbete tidigare visat tydliga exempel på

systematiskt utvecklingsarbete kring viktiga utvecklingsområden vilket ger goda förutsättningar att lyckas även nu.

Skolan har vidare särskilt behov av att förbättra dokumentationen av elevernas kunskapsutveckling och de skriftliga omdömena inom ramen för de individuella utvecklingsplanerna (IUP).

På skolan bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete tillsammans med eleverna. Skolan gör kontinuerliga insatser baserat på kartläggning av skolans miljö, där schemaläggning exempelvis har lagts om efter elevernas önskemål för att minska turbulens i korridorerna. Eleverna vittnar om att skolan tar kränkningar på stort allvar och även engagerar sig i sms-kränkningar och liknande. Skolan har också en aktiv elevmedverkan genom elevråd och idrottsförening. Eleverna ges högre inflytande över utbildningens utformning med stigande ålder.

Skolinspektionen har i tillsynen av Sundskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen. (Lpo 94, 2.2 Kunskaper och Mål att uppnå i grundskolan, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar i sitt dagliga arbete inte fullt ansvar för att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande, samt säkerställer inte att den pedagogiska personalen alltid arbetar utifrån de nationella målen. (2 kap. 2 § skollagen. Lpo 94, avsnitt 2 Mål och riktlinjer; avsnitt 2.8 Rektors ansvar.)
- De individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen uppfyller inte författningarnas krav. Lärarna behöver säkerställa att regelbunden utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen sker utifrån kursplanernas krav. (7 kap. 2 § grundskoleförordningen. Lpo 94, avsnitt 2.7 Bedömning och betyg.)
- Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat regelbundet följs upp, dokumenteras och utvärderas som ett led i skolans systematiska kvalitetsarbete. (2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling och 2.8 rektors ansvar. Förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.)
- Lärarna har inte höga och tydliggjorda förväntningar på samtliga elevers förmågor. (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag; 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot.)

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Rektor och Örnsköldsviks kommun har ansvar för att skolornas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Örnsköldsviks kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Örnsköldsviks kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Kjell Holmberg och Mårten Olsson, samt undervisningsrådet Ulrika Svedmark deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren

Enhetschef

Ulf Pantzare

Utredare/föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Sundskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Örnsköldsviks kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Sundskolan den 30 november 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Sundskolan

Tabell 1.: Antal elever på Sundskolan

Antal elever	Sundskolan
Förskoleklass	46
Grundskola	250

Källa: Skolans rektor, Ulla Skoglund

Sundskolan ligger i Domsjö skolområde tillsammans med tre andra grundskolor. Skolområdet samordnas av en skolområdeschef. Skolan leds av en rektor som även ansvarar för förskoleklass och fritidshem vid skolan.

Skolan är organiserad i åldershomogena klasser kopplade till tre arbetslag. Två arbetslag arbetar med förskoleklass till och med årskurs 3 och ett arbetslag arbetar med årskurserna 4–6.

De flesta eleverna fortsätter sina studier i årskurs sju vid Geneskolan.

Tillsynsprotokoll för Sundskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, 2 kap. 6 §
grundskoleförordningen.

Motivering:

Av den sammanställning skolan lämnat till Skolinspektionen går inte att utläsa hur stor andel av skolans elever som når de mål som anges för utbildningen. Vid intervju med rektorn och lärarna uppger dessa att samtliga elever inte når målen. Av uppgifter från skolan framgår att vid nationella ämnesprov i årskurs 5 år 2010 nådde 76 % av flickorna och 40 % av pojkarna kravnivån i svenska, 62 % av flickorna och 60 % av pojkarna nådde kravnivån i engelska och 67 % av flickorna och 85 % av pojkarna nådde kravnivån i matematik. Det är genomgående lägre resultat än föregående år, förutom vad gäller matematikprovet för pojkarna där resultatet tvärt om var högre. Vid nationella ämnesprov i årskurs 3 år 2010 nådde samtliga pojkar kravnivån i svenska och matematik medan 97 % av flickorna nådde kravnivån i svenska och 89 % nådde kravnivån i matematik.

Sammanfattningsvis kan Skolinspektionen konstatera att kunskapsmålen inte nås av samtliga elever vid Sundskolan. Det finns utrymme för resultatförbättringar och Skolinspektionen bedömer att skolan måste genomföra ytterligare insatser. Som ett led i skolans kvalitetsarbete är det viktigt att lärarna följer upp, dokumenterar och utvärderar elevernas kunskapsutveckling i varje ämne utifrån kursplanernas krav. Detta i syfte att alla elever lägst ska kunna nå kunskapsmålen i alla ämnen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorn i sitt dagliga arbete i högre grad behöver ta ansvar för att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande, samt säkerställa att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen.

Författningsstöd

2 kap. 2 § skollagen. Lpo 94, avsnitt 2 Mål och riktlinjer; avsnitt 2.8 Rektors ansvar.

Motivering

Vid intervjuer med rektorn och lärarna vid skolan framgår att rektorn inte säkerställer att lärarna arbetar utifrån de nationella målen i alla ämnen. Rektorn efterfrågar i samtal med lärarna enskilt och i grupp delvis beskrivning av hur dessa arbetar utifrån de nationella målen. Det framkommer dock vid intervjuer med rektorn och lärarna att lektionsbesök genomförs i begränsad omfattning och att samtalen kunde genomföras med större fokus på resultatförbättringar. Rektorn efterfrågar inte heller uppgift om måluppfyllelsen på gruppnivå utan enbart resultat från nationella ämnesprov och signaler om vilka elever som riskerar att inte nå målen i något ämne.

Vidare framkommer vid intervjuer att lärare på skolan för vissa elever baserar sin undervisning på lokala pedagogiska planeringar som inte syftar till en undervisning som möjliggör för eleverna att nå de nationella målen, då dessa elever på förhand bedöms sakna förutsättningar att kunna nå de nationella målen.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen behöver förbättras. Lärarna behöver också säkerställa att regelbunden utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen sker utifrån kursplanernas krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen. Lpo 94, avsnitt 2.7 Bedömning och betyg.

Motivering:

Vid Sundskolan uppger rektorn och personalen att individuella utvecklingsplaner upprättas för samtliga elever, samt att utvecklingssamtal genomförs varje termin med samtliga elever och vårdnadshavare. Av uppgifter från skolan framgår dock att skriftliga omdömen enbart ges i svenska, matematik, engelska, idrott och hälsa, samt slöjd. Det framkommer också att det varierar i vilken omfattning lärarna löpande dokumenterar enskilda elevernas kunskapsutveckling i olika ämnen i förhållande till kursplanernas krav.

De individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av saknar en tydlig koppling mellan de skriftliga omdömena och de framåtsyftande insatserna. Vid skolan lämnas omdömen ut inför terminsavslutning och utvecklingssamtal genomförs sedan i samband med efterföljande termins start. I samband med sommarlovet innebär detta att kan dröja fyra månader mellan omdöme och samtal där överenskommelser upprättas kring vad som ska göras för att eleven ska kunna nå målen och i övrigt utvecklas så lång som möjligt. Detta riskerar att innebära att insatserna i de utvecklingsplaner som upprättas baseras på ett omdöme som inte alltid är aktuellt.

Vid de framåtsyftande delarna anges inte heller alltid vad skolan ska göra för insatser trots att det i omdömet för eleven framgår att denne har behov av att arbeta särskilt med vissa moment inom olika ämnen.

För vidare arbete se Skolverkets allmänna råd: SKOLFS 2009:16, "Allmänna råd för den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen".

Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn behöver ta ett större ansvar för att skolans resultat regelbundet följs upp, dokumenteras och utvärderas som ett led i skolans systematiska kvalitetsarbete.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar, Förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.

Motivering:

Skolan redovisar förutsättningarna för och arbetet i verksamheten i kvalitetsredovisningen. Analys av arbetet med tillhörande beskrivning av utvecklingsbehov finns också. Enkätresultat gällande samtliga barn och elever vid skolan och skolhälsovårdens hälsosamtal redovisas särskilt som underlag för bedömning av måluppfyllelsen kring trivsel, samt arbetet med normer och värden. Ur skolans kvalitetsredovisning eller andra sammanställningar går dock inte att utläsa hur stor andel av eleverna vid skolan som når de kunskapsmål som anges för utbildningen. Rektorn vid skolan begär inte heller in uppgifter om detta från lärarna.

Kvalitetsredovisningen avslutas med reflektion kring hur utmaningar under kommande läsår bör hanteras, men det framkommer inga tydliga ställningstaganden kring vad skolan konkret avser att göra för att uppnå högre måluppfyllelse.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Tillit till elevens förmåga

Bedömning:

Lärarna har inte höga och tydliggjorda förväntningar på samtliga elevers förmågor.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag; 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot.

Motivering:

Vid intervju med lärare uppges att lärare på skolan för vissa elever baserar sin undervisning på lokala pedagogiska planeringar som inte syftar till en undervisning som möjliggör för eleverna att nå de nationella målen. Orsaken är att dessa elever på förhand bedöms sakna förutsättningar att kunna nå de nationella målen.

Skolinspektionen vill poängtera att en lokal pedagogisk planering utgår från att lärare tolkar och identifierar vilka kunskaper som eleverna ska utveckla enligt målen i läroplan och kursplaner. Den pedagogiska planeringen ska vara kopplad till exempelvis en årskurs eller ett arbetsområde. Den ska tydliggöra kopplingen mellan de nationella målen, undervisningens innehåll och bedömningen av elevens lärande. Bedömningens inriktning ska förtydliga vilka olika kunskapskvalitéer och förmågor som eleverna ska ges möjlighet att utveckla genom undervisningen, samt vad som ska bedömas i de olika ämnena. Mål att uppnå är därmed inte tänkta att användas som planeringsunderlag.